

Dictamen 18.2006

sobre l'Avantprojecte de Pla general d'ocupació de Catalunya 2006/2008 – Estratègia catalana per a l'ocupació.

Índex

DICTAMEN 18/2006 sobre l'Avantprojecte de Pla general d'ocupació de Catalunya 2006/2008 – Estratègia catalana per a l'ocupació	2
--	---

DICTAMEN 18/2006 sobre l'Avantprojecte de Pla general d'ocupació de Catalunya 2006/2008 – Estratègia catalana per a l'ocupació.

Atenent les competències atribuïdes al Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya per la Llei 7/2005, de 8 de juny, el Ple del Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya, en la sessió extraordinària del dia 24 de juliol del 2006 aprova el següent

DICTAMEN

I. ANTECEDENTS

En data 12 de juliol del 2006 va tenir entrada al Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya un escrit tramès pel conseller de Treball i Indústria de la Generalitat de Catalunya en què sol·licitava l'emissió del dictamen de caràcter preceptiu, previ a la seva tramitació, de l'Avantprojecte de Pla general d'ocupació de Catalunya 2006/2008 – Estratègia catalana per a l'ocupació.

La sol·licitud de dictamen va ser traslladada als membres del Ple. La Comissió de treball de relacions laborals es va reunir el dia 20 de juliol i va elaborar la proposta de dictamen.

Context normatiu

L'Estatut d'autonomia de Catalunya, en l'article 8.2, encomana a la Generalitat, entre altres funcions, la de facilitar la participació de tots els ciutadans i les ciutadanes en la vida política, econòmica, cultural i social. D'altra banda, l'article 52 de l'Estatut d'autonomia faculta la Generalitat per constituir institucions que fomentin la plena ocupació i el desenvolupament econòmic i social en el marc de les seves competències.

II. CONTINGUT

L'Avantprojecte de Pla general d'ocupació de Catalunya consta de les següents parts:

Primera part: La definició d'una estratègia per a l'ocupació del segle XXI. En aquest apartat es fa una reflexió sobre el treball i el seu futur situant com a principal repte la qualitat de l'ocupació tot combinant competitivitat de l'economia i cohesió social. En aquest context se situen els reptes que comporten l'impacte de les noves tecnologies, les deslocalitzacions d'activitats, les transicions ocupacionals i la flexiseguretat. L'elaboració de l'Estratègia catalana per a l'ocupació (ECO) es justifica per la necessitat d'adaptar les polítiques d'ocupació als canvis normatius que s'han produït en aquests darrers anys a l'àmbit comunitari, estatal i autonòmic i per la voluntat de la cerca de consens entre totes les forces polítiques, administracions i agents socials.

S'assenyala que l'ECO, elaborada des d'una perspectiva transversal i en el marc de l'Estratègia Europea per a l'Ocupació, pretén donar una resposta adequada a problemes existents a Catalunya com ara la necessitat d'incrementar la formació de la població activa, les deslocalitzacions empresarials, les taxes d'atur en els col·lectius més afectats, l'elevada taxa de temporalitat i els riscos de precarietat laboral en alguns sectors i àmbits productius. Conseqüentment, es preveu la consolidació del Servei Públic d'Ocupació i el plantejament de noves mesures i programes d'ocupació amb

l'objectiu d'avançar cap a la plena ocupació de la població activa catalana. Es concreta la necessitat de realitzar els canvis legals oportuns que permetin la creació de consorcis integrats per representants de l'administració autonòmica, les administracions locals i els agents socials sota els principis de concertació i dimensió territorial.

Segona part: La situació de l'ocupació: assumir els reptes i iniciar la transformació. En aquest apartat s'exposa la situació actual de l'economia internacional i els seus efectes sobre el mercat de treball i l'ocupació a Catalunya. S'estableix que la qualificació és l'eix central del mercat de treball a Catalunya per als propers deu anys i es fa una prospectiva de l'ocupació fins al 2015. Es concreten les línies estratègiques de l'ECO emmarcades dins de l'Estratègia de Lisboa revisada i el Programa nacional de reformes d'àmbit estatal. Els tres grans eixos estratègics de l'ECO són: atraure més persones al mercat de treball, augmentar l'ocupabilitat i impulsar l'envelliment actiu; aproximar l'oferta i la demanda de treball i finalment aprofundir en la qualitat de l'ocupació.

Tercera part: Mesures de l'Estratègia Catalana per a l'Ocupació (ECO). En aquest apartat es concreten les mesures per desenvolupar les línies estratègiques i s'agrupen en quatre tipus: modernitzar el Sistema d'ocupació de Catalunya; qualificació; foment de l'activitat emprenedora i finalment igualtat.

III. OBSERVACIONS GENERALS

Primera. El CTEESC vol assenyalar que l'elaboració de l'Estratègia Catalana per a l'Ocupació (ECO) – Pla General d'Ocupació de Catalunya (PGOC) 2006-08 està precedida per tres processos fonamentals:

En primer lloc, la Llei 17/2002 de 5 de juliol, del SOC, on s'estableix la necessària aprovació, per part del Govern de la Generalitat de Catalunya, del Pla general d'ocupació, d'acord al qual s'havien de desenvolupar els criteris i les directrius de la política ocupacional a Catalunya, tenint en compte totes aquelles polítiques i activitats que, des de tots els departaments de la Generalitat, es porten a terme i que d'una forma, directa o indirecta, tenen una repercussió clara en el mercat de treball, per tal d'assolir més ocupació i de més qualitat.

En segon lloc, la publicació del PGOC 2003-2005, el juliol de 2003, sense comptar amb el consens i concertació de totes les organitzacions i entitats que van participar a la seva elaboració, la qual cosa va provocar un dictamen poc favorable al document presentat, amb vots particulars emesos per UGT de Catalunya, CCOO i la Federació de Municipis.

I, en tercer lloc, la signatura, el febrer de 2005, de l'Acord estratègic per a la Internacionalització, la qualitat de l'ocupació i la competitivitat de l'economia catalana per part de l'Administració de la Generalitat de Catalunya i els agents econòmics i socials més representatius del país.

D'altra banda el CTEESC considera que el PGOC respon a la demanda que la mesura 64 de "l'Acord Estratègic per a la internacionalització, la qualitat de l'ocupació i la competitivitat de l'economia catalana" realitza, en tant que és un Pla dissenyat amb criteris d'interdepartamentalitat i amb el consens dels agents econòmics i socials.

Un dels compromisos adquirits pel Govern en les mesures incloses en aquest Acord es refereix al disseny del PGOC 2006-08, sota un criteri d'interdepartamentalitat i amb el consens dels agents econòmics i socials.

Segons l'Acord, el PGOC havia de tenir en compte totes aquelles polítiques i activitats que es duen a terme i que repercuteixen, directament i indirecta, en el mercat de treball, amb una vigència plurianual i amb un desplegament anual a través del Pla de desenvolupament de polítiques actives.

En aquest sentit, el Servei d'Ocupació de Catalunya obre, a finals de 2005, un procés de concertació entre la Generalitat, les organitzacions empresarials i sindicals i les entitats municipalistes per tal d'elaborar, de manera consensuada, l'ECO – PGOC 2006-08, amb la col·laboració de l'àmbit acadèmic.

Segona. El CTESC valora positivament que l'elaboració de l'ECO- PGOC 2006-2008 hagi conclòs amb un document que respon a les orientacions de l'Estratègia Europea per a l'Ocupació i que enceta una nova etapa en les polítiques públiques de cara a aconseguir un mercat de treball amb més i millor ocupació. El PGOC també té en compte la nova situació que es produirà a partir de l'any vinent amb les reestructuracions dels Fons Europeus i la nova programació 2007-2013.

Tercera. El CTESC valora positivament, tal i com recull l'informe del Consell de Direcció del Servei d'Ocupació de Catalunya sobre el PGOC 2006-2008, que el procés per a l'elaboració del PGOC hagi estat participatiu comptant amb aportacions del món acadèmic, dels agents socials més representatius a Catalunya, de les associacions municipalistes i de diversos organismes de la Generalitat de Catalunya.

Quarta. El CTESC valora positivament que s'hagi arribat a un consens entre els membres del Consell de Direcció del Servei d'Ocupació de Catalunya pel que fa a les prioritats que s'han de seguir els propers anys per fer del mercat de treball català un mercat de treball que respongui als reptes imprescindibles de qualitat de l'ocupació, competitivitat de l'economia i cohesió social.

Cinquena. El CTESC considera encertat que el PGOC situï com a reptes en el mercat de treball català la millora de la seva qualitat, en especial mitjançant la qualificació de les persones treballadores, la reducció de la sinistralitat laboral, la integració de les persones immigrades, la lluita contra la dualització en el mercat de treball o la modernització dels serveis públics d'ocupació.

Sisena. El CTESC considera que els canvis vertiginosos que es produeixen al mercat de treball fan necessari el disseny d'estratègies i l'aplicació de mesures a partir d'una visió integral de totes les polítiques que tenen incidència en la generació d'ocupació.

Els canvis en el sector productiu, les deslocalitzacions, la introducció de noves tecnologies, la incorporació de la dona al mercat de treball, l'aprenentatge al llarg de la vida, els col·lectius amb especials dificultats, etc. són aspectes rellevants que s'han de contemplar en les polítiques d'ocupació i, específicament en el nou PGOC.

Setena. El CTESC considera que a la part segona del Pla es fan adequades observacions sobre la flexibilitat i que seria convenient afegir-hi aspectes com que la flexibilitat no és ja un element contingent sinó de llarg recorregut, immanent, i a més pot afavorir unes millors condicions de treball i una major realització personal.

El CTESC considera que el Pla hauria d'expressar que la flexibilitat ha de ser negociada entre les parts en ple exercici de la seva autonomia

contractual.

Vuitena. El CTESC considera que en el PGOC s'assimila la flexibilització del temps de treball a l'adaptació del temps de treball a les necessitats individuals dels treballadors. La flexibilització del temps de treball és, també, un instrument d'adaptabilitat de les empreses a les seves necessitats productives i requeriments del mercat i, per tant, s'hauria d'incloure aquest plantejament.

Novena. El CTESC considera que el PGOC, d'acord amb la mesura 64 de l'Acord Estratègic per a la internacionalització, la qualitat de l'ocupació i la competitivitat de l'economia catalana, ha de contenir el procés d'avaluació del mateix, per tal d'avaluar l'aplicació, el control i el seguiment de les estratègies, objectius i directrius marcades. Així mateix, es proposa que s'estableixi un procés de seguiment i d'avaluació del PGOC amb la constitució d'una Comissió de Seguiment del PGOC en la qual els agents econòmics i socials més representatius a Catalunya hi siguin presents. L'avaluació hauria de ser portada a terme amb criteris que garanteixin la fiabilitat i validesa del sistema.

Desena. El CTESC considera que és necessari que es doti el Pla amb els recursos adients per la seva realització.

Onzena. Pel que fa a l'aspecte terminològic, el CTESC considera que no es pot parlar d'aturats/des o desocupats/des, sinó de persones en situació de desocupació o persones en situació d'atur.

IV. OBSERVACIONS AL TEXT

1. El CTESC considera que a la part segona del Pla, punt 3, en relació amb els indicadors d'exclusió educativa, vulnerabilitat educativa i fracàs escolar falta la comparativa amb Europa, la qual és rellevant per observar l'abast d'aquesta problemàtica i obtenir referents d'objectius de cara al futur, en una matèria cabdal per garantir l'empleabilitat dels treballadors i la competitivitat empresarial.

2. El CTESC considera que a la part segona del Pla, punt 6.1. "Atraure més persones al mercat de treball, augmentar l'ocupabilitat i impulsar l'envelliment actiu", s'hauria de contemplar l'existència d'altres col·lectius als quals també se'ls ha d'atraure al mercat de treball, facilitar-ne l'accés i millorar-ne l'ocupabilitat. Aquests col·lectius són les persones amb discapacitats i altres col·lectius amb especials dificultats, com són les persones en risc d'exclusió social.

3. El CTESC creu que a la part segona del Pla, punt 6.2. "Aproximar l'oferta i la demanda de treball", i més concretament on es parla d'Ocupació, qualificació i experiència professional, s'hauria de relacionar el PGOC amb el Pla General de Formació Professional a Catalunya, el Consell Català de la Formació Professional, l'Institut Català de Qualificacions Professionals i la certificació de les qualificacions que, malgrat que apareix alguna menció a la mesura 12, no es contempla a les línies estratègiques. El CTESC considera que la interdepartamentalitat del PGOC ha de quedar reflectit en els aspectes que relacionen l'ocupació, la qualificació i la formació.

4. El CTESC proposa que hagi un major desenvolupament de la part

segona del Pla, punt 6.3. "Millores en la negociació col·lectiva". La negociació col·lectiva esdevé una de les peces fonamentals amb què compten els treballadors i les treballadores en l'avenç dels drets individuals de la persona que treballa i també del col·lectiu que formen en el seu conjunt. En aquest sentit la negociació col·lectiva pot ser un àmbit important a l'hora de pactar mesures que afavoreixin l'ocupació.

El CTEESC proposa que el Pla contempli el contingut de la mesura 75 de l'Acord estratègic per a la internacionalització, la qualitat de l'ocupació i la competitivitat de l'economia catalana pel que fa referència a un model de competitivitat sostenible i responsable.

5. El CTEESC valora com un avenç, a la part tercera del Pla, mesures 1 i 2, la creació d'un sistema d'informació quantitativa i qualitativa que elabori, per exemple, propostes en relació amb la demanda i oferta de treball (detecció dels perfils de les persones desocupades, idoneïtat de l'oferta formativa, detecció de sectors i territoris en crisi, ocupacions emergents etc.) Tanmateix, recorda que cal unificar els espais ja existents en diverses administracions en una única xarxa que treballi conjuntament i optimitzi recursos i resultats.

6. El CTEESC celebra la inclusió de la mesura 6 a la part tercera del Pla, però recorda la necessitat de millorar la coordinació entre el Departament de Treball i Educació per implementar aquesta i d'altres polítiques que afecten aquest PGOC.

7. El CTEESC considera que a la part tercera del Pla, en les mesures 6 a la 10 sobre l'orientació professional i acadèmica s'haurien de tenir en compte:

D'una banda, les competències i habilitats personals dels usuaris del servei d'orientació tant pel que fa a la millora de la qualitat de l'orientació com a la planificació de serveis i programes.

I de l'altra, la necessitat de situar l'orientació en l'origen de la demanda de col·locació a fi que permeti una derivació ràpida dels demandants cap als programes i/o serveis més pertinents.

8. El CTEESC valora positivament, a la part tercera del Pla, la inclusió de les mesures 11 a la 25 per millorar la qualificació de les persones que treballen o volen treballar a Catalunya com a factor clau per a la millora de la qualitat del mercat de treball català i la competitivitat de les seves empreses.

9. El CTEESC valora positivament a la part tercera del Pla, les mesures 41 a 45 adreçades a facilitar la participació de la població immigrada en les polítiques d'ocupació i formació.

El CTEESC recomana, en relació amb les competències sobre l'acollida de la població immigrada que s'obtenen amb el nou Estatut de Catalunya, que es tingui en compte que l'accés d'aquest col·lectiu a les polítiques d'inserció, ocupació i formació són instruments potents de lluita contra l'exclusió social d'un col·lectiu que ja representa aproximadament un 15% de la població activa a Catalunya.

10. El CTEESC considera que a la part tercera del Pla, cal modificar la redacció de la mesura 45, atès que es pot interpretar que solament tracta la problemàtica de l'homologació de les titulacions superiors. La mesura s'hauria d'expressar en el sentit que es cercarà un marc pel reconeixement oficial de les titulacions assolides en els països d'origen, homologació que hauria de facilitar els processos de contractació dels treballadors

immigrants qualificats.

Aquest marc hauria de contemplar també aquells immigrants que puguin exercir un treball o professió per a la qual hi hagi demanda, facilitant la convalidació de qualsevol titulació o experiència professional acreditada.

11. El CTESC valora positivament la inclusió de les mesures 46 a la 50 a la part tercera del Pla sobre les persones amb discapacitat, però creu que en aquest apartat es podria haver anat més enllà amb la inclusió d'activitats de sensibilització i informació a les empreses i a la societat.

12. El CTESC valora positivament la inclusió de les mesures 52 a la 56 a la part tercera del Pla i que afecten a les persones joves, però demana que s'intervingui amb més contundència de cara a augmentar els nivells d'assoliment de la ESO, a potenciar la transició escola-treball o el seguiment per part dels Serveis Públics d'Ocupació de les persones joves que volen treballar.

V. CONCLUSIONS

El Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya ha valorat l'Avantprojecte de Pla general d'ocupació de Catalunya 2006/2008 – Estratègia catalana per a l'ocupació i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en el present dictamen.

Barcelona, 24 de juliol del 2006

La presidenta
Mercè Sala Schnorkowski

La secretària executiva
Teresita Itoiz i Cruells